

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXV. — Wydana i rozesłana dnia 11. maja 1918.

Treść: Mz 168. Rozporządzenie, w sprawie utworzenia związku gospodarczego przemysłu sztucznych nawozów.

168.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem rolnictwa z dnia 8. maja 1918,

w sprawie utworzenia związku gospodarczego
przemysłu sztucznych nawozów.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Członkowie związku.

Wszystkie przedsiębiorstwa, zajmujące się wyrobem środków nawozowych, zawierających azot i kwas fosforowy, a w szczególności wyrobem siarczanu amonowego, wapnoazotu, mączki zużłowej Thomasa (Talbota), superfosfatu, idealfosfatu i mąki kościanej, należą do związku gospodarczego przemysłu sztucznych nawozów z siedzibą w Wiedniu.

Przedsiębiorstwa, w których wymieniona w ustępie pierwszym produkcja obejmuje tylko część ruchu, są co do tej części członkami związku.

Fabryki i przedsiębiorstwa oznaczonego w tym paragrafie rodzaju, założone dopiero w czasie obowiązywania niniejszego rozporządzenia, należą do związku z dniem rozpoczęcia czynności.

Co do przynależności do związku rozstrzyga w wątpliwej przypadkach Minister handlu według swobodnego uznania po wysłuchaniu kierownictwa związku.

§ 2.

Cel związku.

Do zadań związku gospodarczego należy:

- a) prowadzenie dokładnego przeglądu co do stosunków produkcji i urządzeń fabrycznych wchodzących w rachubę przedsiębiorstw, przeprowadzanie badań zapasów, produkcji i zbytu, w razie potrzeby za współdziałaniem właściwych iżb handlowych i przemysłowych;
- b) współdziałanie we wszystkich zarządzeniach, odnoszących się do zaopatrzenia należących do związku fabryk w materyały surowe i pomocnicze, półfabrykaty i środki ruchu, albo bezpośredni rozdział tych materyałów, o ile związek ma prawo nim rozrządzać;
- c) współdziałanie przy regulowaniu produkcji;
- d) współdziałanie przy regulowaniu rozdziału sztucznych nawozów po myśli postanowień rozporządzenia Ministra rolnictwa w porozumieniu z Ministrem handlu z dnia 20. kwietnia 1918, Dz. u. p. Nr. 153, w sprawie uregulowania rozdziału sztucznych środków nawozowych;

e) współdziałanie przy ustanawianiu cen;

f) współdziałanie przy normowaniu kwestii gospodarczej administracji, które dotyczą objętych związkiem przemysłów, w szczególności przy wszystkich zarządzeniach, odnoszących się do uregulowania i popierania produkcji oraz przywozu i wywozu, przy wydawaniu i stosowaniu zakazów przywozu i wywozu, przy zarządzeniach w zakresie polityki handlowej i pieczy socjalnej, tudzież przy wszystkich kwestiach, które wynikną przy rozbrojeniu i przejściu do gospodarstwa pokojowego, w końcu wykonanie zarządzeń, do tego się odnoszących, o ile je Minister handlu związkowi poruczy.

§ 3.

Prawny charakter związku.

Związek jest osobą prawniczą. Zastępuje go na zewnątrz kierownictwo związku (§ 12.). W imieniu związku podpisuje przewodniczący lub jeden z jego zastępców w sposób prawnie obowiązujący.

§ 4.

Obowiązki członków związku.

Członkowie związku winni wspierać cele związku i zaniechać wszystkiego, co może utrudniać lub przeszkodzić ich wypełnianie.

Winni oni stosować się do zarządzeń, wydanych przez kierownictwo związku i udzielać wszelkich informacji, potrzebnych do ich przygotowania i przeprowadzenia. Winni oni nadto poddawać swe przedsiębiorstwa i prowadzenie interesów każdemu nadzorowi, potrzebnemu dla osiągnięcia celów związku. Nadzór ten wykonywać będą osobne organa urzędowe, ustanowione przez Ministra handlu, które co do swych spostrzeżeń mają Ministrowi handlu przedkładać sprawozdania. Członkowie związku są wreszcie obowiązani do opłaty datków na koszt zarządu, ustauowionych przez zgromadzenie związku.

§ 5.

Grupy związku.

Należące do związku przedsiębiorstwa dzieli się na następujące grupy związkowe:

a) azot (siarczan amonowy i wapnoazot),
 b) superfosfat i mąka kościana,
 c) mączka żużlowa Thomasa (Talbota).

§ 6.

Organia związku.

Organami związku są:

a) zgromadzenie związku;
 b) wydział związku,
 c) kierownictwo związku.

§ 7.

Zgromadzenie związku.

Zgromadzenie związku składa się z wszystkich członków związku (§ 1.). Na zgromadzenie związku wysyłają ci członkowie związku, którzy należą do kilku wymienionych w § 5. grup związkowych, za każdą z tych grup jednego zastępcę. Zgromadzenie związku zbiera się przynajmniej raz na pół roku. Zwołuje je w drodze pisemnej kierownictwo związku — z podaniem porządku dziennego — a to przynajmniej na osiem dni przed wyznaczonym dniem zebrania.

Na żądanu jednego z komisarzy rządowych albo na pisemną prośbę, podpisana przynajmniej przez 5 członków wydziału związku (§ 8.) lub przynajmniej przez 20 członków związku, należy zwołać zgromadzenie związku w ciągu czterech tygodni. Zgromadzenie związku jest zdolne do powzięcia uchwał bez względu na ilość obecnych członków.

Zarządzanie i przeprowadzanie wyborów i wyborów uzupełniających należy do kierownictwa związku, a aż do jego ukonstytuowania się do prowizorycznego zarządu, ustanowanego przez Ministra handlu.

Zgromadzeniem związku kieruje przewodniczący kierownictwa związku lub jeden z jego zastępców. Pierwszym zgromadzeniem związku (dla ukonstytuowania się) kieruje przewodniczący prowizorycznego zarządu lub jeden z jego zastępców. Na zgromadzeniu związku zapadają uchwały zwykłą większością głosów obecnych członków.

Zgromadzeniu związku zastrzeżone są następujące sprawy:

1. powzięcie uchwał o pokryciu i rozdzielaniu kosztów prowadzenia spraw związku;
2. zatwierdzanie rachunków;
3. przyjmowanie sprawozdania z czynności kierownictwa związku;
4. wybór wydziału związku (§ 8.).

Każdy członek związku ma prawo na zgromadzeniu związku stawiać wnioski i wysłosowywać pytania do kierownictwa związku.

§ 8.

Wydział związku.

Wydział związku składa się z czternastu członków, wybranych przez zgromadzenie związku, oraz z dalszych uajwyżej sześciu członków, zanianowanych przez Ministra handlu z pośród członków związku. Z członków, których wybór należy do zgromadzenia związku, mają przynależni do grupy związku *a)* wybrać sześciu członków (3 siarezan amonowy a 3 wapnoazoł), przynależni do grupy *b)* sześciu członków (4 superfosfat a 2 przemysły przerabiające kości), przynależni do grupy *c)* dwóch członków (mączka Thomasa [Talbot]) z pośród przynależnych do odnośnych grup.

Wybory do wydziału związku odbywają się grupami za pomocą kart głosowania.

Czas trwania funkcyi członków wydziału wynosi dwa lata, ustępujący członkowie są znowu wybieralni.

Minister handlu może ze względów publicznych po wysłuchaniu wydziału związku orzec, że członek traci swój urząd a nadto zarządzie nowy wybór całego wydziału. Przy nowym wyborze wydziału wiemy odbyć się także nowe nominacje członków w ujęciu pierwszego ustępu tego paragrafu. Aż do przeprowadzenia nowych wyborów i nowych nominacji dotychczasowi członkowie wydziału pozostają przy swych funkcyach. W razie ustąpienia wybranego członka przed upływem okresu funkcyjnego może wydział związku kooptować w ciągu czterech tygodni w jego miejsce do wydziału aż do najbliższego zgromadzenia związku za zgodą Ministerstwa handlu jednego z członków tej grupy związku, która wybrała ustępującego członka.

Wszyscy członkowie wydziału związku wykonują swe funkcyje jako urząd honorowy.

§ 9.

Uprawnienia wydziału związku.

Kierownictwo związku (§ 12.) winno wysłuchać wydział związku przed wszystkim decyzjami i zarządzeniami natury zasadniczej. Uchwały jego są dla kierownictwa związku wiążące.

W szczególności należy do wydziału związku:

a) określanie istoty pewnych czynów, za które kierownictwo związku lub sąd polubowny (§§ 18. i 19.) mogą nakładać kary porządkowe, tudzież ustanawianie wyniaru tych kar, przyczem jednakże stopa kary przy czynach, przekazanych do karania kierownictwu związku, nie może przekraczać 2000 K, w innych przypadkach 20.000 K w każdym poszczególnym przypadku;

b) ustanawianie podwydziałów w celu wstępnego obradowania nad pewnymi kwestiami oraz ich przeprowadzenia, tudzież

c) powoływanie doradców.

§ 10.

Regulamin czynności wydziału związku.

Wydział związku schodzi się co najmniej raz na dwa miesiące. Na żądanie jednego z komisarzy rządowych (§ 16.) lub na pisemny wniosek co najmniej trzech członków wydziału związku należy zwołać posiedzenie w ciągu 14 dni. Zaproszenia na posiedzenia można wysłosować do członków wydziału związku i do komisarzy rządowych pisemnie lub telegraficznie.

Wydział związku jest zdolny do powzięcia uchwał w razie obecności co najmniej trzech członków kierownictwa związku i co najmniej trzech członków, nie należących do kierownictwa związku. Uchwały zapadają zwyczajną większością głosów. Przewodniczący obradom przewodniczący kierownictwa związku lub jeden z jego zastępców (§ 12.). Przewodniczący nie bierze udziału w głosowaniu. W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący. Komisarze rządowi nie biorą udziału w głosowaniu.

Członkowie wydziału związku są uprawnieni każdego czasu do wysłosowywania wniosków do kierownictwa związku, co do których ma ono powzięte uchwałę najpóźniej na najbliższym posiedzeniu.

Uchwałą większości głosów obecnych można zarządzić utrzymanie w tajemnicy poszczególnych przedmiotów obrad i odnoszących się do nich wyników głosowania.

§ 11.

Zakres działania grup związkowych.

Grupy związkowe są doradczymi organami wydziału związku i kierownictwa związku w sprawach, dotyczących kaźdcośnie odnośne gałczie przemysłu. Szczegółowe przepisy o składzie grup związkowych i o prowadzeniu przez nie czynności będą wydane przez Ministra handlu po wysłuchaniu kierownictwa związku.

§ 12.

Kierownictwo związku.

Kierownictwo związku składa się z przewodniczącego, dwóch zastępców przewodniczącego i sześciu członków, mianowanych przez Ministra handlu z koła członków wydziału związku.

Członkowie kierownictwa związku wykonują swoje funkcje jako urząd honorowy.

Kierownictwo związku zasłępuje związek na zewnątrz, w szczególności przy prowadzeniu rokowań z organizacjami innych przemysłów w sprawach zawodowych. Do niego należy rozstrzyganie we wszystkich kwestiach, w których nie jest wyraźnie przewidziane powięczenie uchwał przez zgromadzenie lub wydział związku. Ma ono przedkładać sprawozdania ze swojej czynności zgromadzeniu i wydziałowi związku.

Kierownictwo związku jest obowiązane do składania rachunków z obrotu pieniężnego i ma przedkładać corocznie zamknięcie rachunkowe zgromadzeniu związku do zbadania.

Kierownictwo związku ustanawia na wniosek przewodniczącego względnie jego zastępców potrzebnych urzędników i siły pomocnicze, których wynagradza się ze środków związku. Ustanawianie osób na stanowiska kierujące podlega zaświadczenie Ministra handlu.

Przewodniczący, a w razie doznania przezeń przeszkodej, jeden z jego zastępców zwolnuje zgromadzenie związku ludzie posiedzenia wydziału i kierownictwa związku i na nich przewodniczy.

Do przewodniczącego, a w razie doznania przezeń przeszkodej do jego zastępców, należy prowadzenie bieżących spraw i nadzorowanie wewnętrznego toku służby. Podlegają mu urzędnicy i siły pomocnicze związku.

§ 13.

Regulamin czynności kierownictwa związku.

Kierownictwo związku schodzi się w razie potrzeby na posiedzeniu w Wiedniu. Zaproszenia na posiedzenia dla członków kierownictwa związku oraz do komisarzy rządowych (§ 16.) mogą być wysłosowane pisemnie lub telegraficznie.

Kierownictwo związku należy zwołać w ciągu ośm dni na posiedzenie, jeśli tego zażąda pisemnie jeden z komisarzy rządowych lub przynajmniej dwu członków kierownictwa związku, podając przedmioty obrad.

Kierownictwo związku jest zdolne do powzięcia uchwał, jeśli wszyscy członkowie i komisarze rządowi są zaproszeni i jest obecnych najmniej czterech członków. Uchwały jej zapadają zwykłą większością głosów. W razie równości

głosów to zdanie staje się uchwałą, za którym oświadczył się przewodniczący. Komisarze rządowi nie biorą udziału w głosowaniu.

§ 14.

Szczególne obowiązki funkcyjny i urzędników związku.

Wszyscy członkowie kierownictwa związku i wydziału związku oraz wszyscy urzędnicy związku winni przy swem urzędowaniu przestrzegać największej bezstronności i największej sumienności.

Wszyscy funkcyjny i urzędnicy związku są obowiązani przestrzegać ścisłej tajemnicy poza urzędowaniem co do wszystkich spraw, o których powieścieli wiadomość w tym charakterze, a których zużytkowanie lub rozszerzanie pozaurzędowe sprzećwia się celom związku gospodarczego lub też dotyczy stosunków przedsiębiorstw członków związku; mają oni to przyzec na piśmie.

Przy prowadzeniu spraw jest obowiązkiem kierownictwa związku starać się przez odpowiednie urzędzenia o to, by zapobiedz nadużyciom przy zużytkowaniu lub podawaniu wiadomości o stosunkach przedsiębiorczych, jakie wpłynęły do wydziału związku. Urzędnicy i siły pomocnicze winni usłuchać wezwania do udzielenia wiadomości dostarczonych przez członków związku kancelary wydziału związku, tylko wówczas, gdy takie wezwanie zostanie wystosowane do nich ze strony przewodniczącego względnie jego zastępców albo przez komisarzy rządowych lub gdy wydział związku poweźmie w tym kierunku uchwałę.

§ 15.

Koszta prowadzenia spraw.

Dla pokrycia kosztów prowadzenia spraw związku winni członkowie związku składać opłaty, ustanowione przez zgromadzenie związku, które te opłaty można ściągać w drodze egzekucji politycznej.

§ 16.

Nadzór państwoj.

Związek znajduje się pod nadzorem państwowym, który wykonują komisarze rządowi, mianowani przez Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem rolnictwa.

Komisarzy rządowych należy zapraszać na wszystkie obrady i posiedzenia organów związku i mają oni prawo do zabierania w każdej chwili głosu i stawiania wniosków, co do których musi być powzięta uchwała.

Mają oni nadto prawo odraczania wykonania uchwał i zarządzeń organów związku na tak długo, aż Minister handlu wyda decyzję.

Komisarze rządowi mają też prawo oglądania do wszystkich ksiąg, zapisków i aktów organów związku gospodarczego i prawo żądania wszelkich wyjaśnień, jakie uważają za potrzebne.

§ 17.

Zatwierdzenie państwowie.

Zatwierdzeniu Ministra handlu podlegają wszystkie rozstrzygnięcia, uchwały i zarządzenia zgromadzenia związku, wydziału związku lub kierownictwa związku, dotyczące:

- a) przydzielania poszczególnym przedsiębiorstwom surowców, materiałów pomocniczych, półfabrykatów i środków ruchu (§ 2., b);
- b) wysokości opłat związku, jakie stosownie do § 15. mają uiszczać członkowie związku;
- c) ustalania pewnych stanów faktycznych, przy których zaistnieniu kierownictwo związku lub sąd rozjemczy może nakładać kary porządkowe, oraz ustanawiania wysokości tych kar (§§ 18. i 19.).

§ 18.

Kary porządkowe. —

Za działania lub zaniechania członków związku, skierowane przeciw tym przepisom i zarządzeniom, które wydało kierownictwo związku dla osiągnięcia celów związku stosownie do niniejszego rozporządzenia, może kierownictwo związku nakładać kary porządkowe, jeżeli istota czynu podlega karze porządkowej na zasadzie uchwały wydziału związku (§ 9. c), zatwierzonej przez Ministra handlu.

Przeciw nałożeniu kary porządkowej przez kierownictwo związku można odwołać się do rozstrzygnięcia sądu polubownego (§ 19.), odwołanie takie nie ma skutku odwłocznego.

Kwoty kar będą ściągane na prośbę kierownictwa związku w drodze egzekucji politycznej i wpływają na cel powszechniej użyteczności, który oznaczy Minister handlu na wniosek kierownictwa związku.

§ 19.

Sąd polubowny.

Do rozstrzygania we wszystkich sporach między członkami związku w sprawach tegoż związku, następnie w tych przypadkach, w których członkowie związku rozstrzygnięciem lub zarządzeniem kierownictwa lub wydziału związku czują się w swych prawach pokrzywdzeni, będzie utworzony sąd polubowny związku.

Rozstrzygnięć i zarządzeń wydziału związku względnie kierownictwa związku, które uzyskały zatwierdzenie Ministra handlu (§§ 17. i 18.), nie można zaczepić przed sądem polubownym.

O działaaniach i zaniechania, wykraczających przeciw zarządzeniom lub przepisom, wydanym przez kierownictwo związku stosownie do niniejszego rozporządzenia, winno kierownictwo związku, o ile ono samo nie mają prawa według § 18. do nałożenia kary porządkowej, zawiadomić sąd polubowny, który orzeka o nałożeniu kary porządkowej.

Sąd polubowny rozstrzyga również odwołania wniesione przez członków związku przeciw karom porządkowym, nałożonym przez kierownictwo związku.

Jeśli dla pewnych czynów uchwałą wydziału związku, zatwierzoną przez Ministra handlu, został ustanowiony wymiar kary (§§ 9. c i 17. c), sąd polubowny jest tem związany przy wymiarze kary. We wszystkich innych przypadkach zależy wymiar kary od swobodnego ocenienia sądu polubownego, kara porządkowa nie może jednak w każdym poszczególnym przypadku przekraczać kwoty 20.000 K.

Sąd polubowny składa się z funkejonarysta sędziowskiego, ustanowionego przez Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości, w charakterze przewodniczącego i z czterech członków lub ich zastępów, mianowanych przez Ministra handlu. Członkowie i ich zastępcy wykonują swe funcke jako urząd honorowy. Nie mogą oni należeć do kierownictwa związku ani do wydziału związku.

Wszystkie rozstrzygnięcia sądu polubownego są ostateczne. Postępowanie przed sądem polubownym odbywa się według postanowień czwartego rozdziału VI. części procedury cywilnej, o ile z przepisów tego rozporządzenia co innego nie wynika.

Przewodniczący sądu polubownego może w zastosowaniu przepisów, obowiązujących dla postępowania przed zwyczajnymi sądami, wzywać świadków i znawców i osoby te oraz strony przesłuchiwać pod przysięgą.

Grzywny będą na prośbę kierownictwa związku ściągane w drodze egzekucji politycznej i wpływają na cel powszechnej użyteczności, który oznaczy Minister handlu na wniosek kierownictwa związku.

§ 20.

Kary, nakładane przez władze polityczne.

Za przekroczenia tego rozporządzenia, o ile czyn nie podlega karze surowszej, będą polityczne władze pierwszej instancji karały grzywnami do 20.000 K lub aresztem do sześciu miesięcy. Kary te można także orzec obok siebie.

§ 21.

Rozwiązańe związku.

Rozwiązańe związku następuje po wysłuchaniu wydziału związku przez zarządzenie Ministra handlu, który rozstrzyga także o użyciu ewentualnej nadwyżki obrotowej.

§ 22.

Chwila wejścia w życie.

Rozporządzenie niniejsze nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Wieser wlr.